

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Égész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, január 24-én.

24. szám.

A politikai hét.

A hivatalos lap vasárnapi száma a következő két királyi kéziratot közli:

I.

Kedves báró Jósika! A midőn Önt saját kérelme folytán Személyem körüli magyar miniszteri állásától ezennel kegyelemben felmentem, ezen minőségében tett jeles szolgálatai elismerésül Önnek I-ső osztályú vaskoronarendemet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1898. évi január hó 20-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Bánffy s. k.

II.

Kedves báró Bánffy! Előterjesztése folytán Önt a Személyem körüli magyar miniszterium ügyeinek ideiglenes vezetésével ezennel megbízom.

Kelt Bécsben, 1898. évi január hó 20-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Bánffy s. k.

Báró Jósika Samu fölmentése nem jön egészen váratlanul. Sohasem volt titok, hogy egyáltalán nehezen vállalkozott a miniszteri állás elfoglalására és csak ismételt felszólításnak engedett, amikor (később, mint a Bánffy-kabinet többi tagja) lárczát vállalt a kormányban. De akik ismerték, már akkor is bizonyosra vették, hogy báró Jósika nem hivatalnok-temperamentum és sokáig nem marad meg hivatalos állásában. Mikor pedig hetekkel czélótt szabadságra ment, már körülbelül mindenki sejtette, hogy a rövid szabadságtól kedvet fog kapni a teljes szabadságra és kérni fogja fölmentését. Éppen azért a hivatalos lap mai közlése nem jött egészen váratlanul, aminthogy azt is előre lehetett látni, hogy fölmentése után a király személye körüli miniszterium ügyeit ideiglenesen a miniszterelnök fogja vezetni. Hiszen eddig sem volt titok, hogy a korona és kormánya talán sohasem érintkeztek annyira közvetlenül, mint éppen a Bánffy-kormány idejében. Azok az örvendetes események, amelyek a koronának Magyarországhoz való nagy szeretetét éppen az utolsó időben olyan beszédesen hirdették, első sorban kétségtelenül a Bánffy Dezső érdemei s magukban is igazolják, hogy a király személye körüli ügyek vezetésében a miniszterelnök eddig is élénk részt vett. A krónikás nem láthat ugyan be a legujabb események titkos szálaiba, de aligha vét az igazság ellen, amikor a báró Jósika Samu legnagyobb érdemét abban látja, hogy egész működése idején ébren tudta tartani a felségnek Magyarországhoz való rokonszenvét és a maga egyenes természetével egy pillanatra sem engedte homályos színben feltűnni a kormány szándékait. Egycsés karakter, hűséges miniszter és igazi nagy ur volt, akiről azt sem szabad távozása alkalmával elhallgatni, hogy ő volt az egyetlen a Bánffy-kabinetben, akit a parlamentben semmiféle árnyalat sem támadott.

A hivatalos lap még egy érdekes közléssel is szolgált a vasárnapi olvasónak; az 1898. I. törvényzikkal, amely igen nevezetes, mert a deczemberi obstrukció folytán beállt ex lex

állapotnak végét jelenli. Mindössze néhány hónapos életet szántak ennek a törvénynek és abból is közel három hetet esipett el az obstrukció; de azért megteszi kötelességét és megadja a módot, hogy a gazdasági kiegyezés alkotmányos megcsinálására az utolsó kísérlet is megtörténhessék.

Egyebekben a hivatalos lapnak nincs a politikai hét számára mondanivalója. De amiről szólni kell, azt is a parlamenten kívül szedegeti össze a krónikás. Mert a parlament jóformán kifogyott az érdekességekből és még a kedden meginduló budget-vitára sem tud valamit ígérni. Ellenben két különös jelenség a parlamenten kívül leköti a figyelmet. Az egyik: a szatmári szabadelvű pártnak az az akciója, amelylyel a Chorin Ferenczen esett sérelmet a magáévé teszi. A másik: a szász asszonyosságok petíciója, amely a trón zsámolyához akar eljutni a helységnevek egységes elnevezésének megakadályozása érdekében. Mind a két jelenség érdekes. A szatmári határozat azt bizonyítja, hogy a kerületek nem mindenkor csak a hatalomnak kedveskedve választják meg képviselőjüket (amint azt olyan sokszor mondják), hanem az illető jelölt egyénisége előtt hajtják meg lobogójukat. És egy Chorint nem ejtenek el akkor sem, ha egy szakminiszter valamiért, talán neheztel is rá. Azt bizonyítja tehát ez a határozat, hogy akármilyen kicsinyléssel is emlegessék némelyek, a választó-kerületekben függetlenül nyilatkozik meg a közvélemény és akit választ, magáért és nem a hatalom kedvéért választja. De a szász asszonyosság akciója is nagyon érdekes, mert azt bizonyítja, hogy alkalomadtán a szászok is nagyon tudnak ravaszkodni és minthogy az urak nem szeretnék a szabadelvű párttal a jó viszonyt megszakítani, az asszonyaik révén próbálják azt megcsinálni, ami a választókat kielégitené. A szász urak tehát a kötény mögé bujnak, de onnan is megismerszik az ő türelmetlen hangjuk. Meglehet, hogy a szász választók ennek fölöttébb örvendenek, de az asszonyosságok petíciója nem állíthatja meg utjában a magyarság jogos és szükséges rendezkedését.

A külföld hete.

A külföld szemléje itt következik:

Németország belpolitikáját három kérdés dominálta ezen a héten. A flottaszaporítás ügyében nevezetes fordulat, hogy a centrum-párt, mely kezdetben nem volt egy nézetű, most közakarattal megígérte az elvi támogatást. A klerikalizmus hatalmi vágya Németországban van akkora, hogy az ilyen problémák a választókra való tekintet nélkül oldásának meg. A centrum tagadja ugyan a dolgot, de ez onnan van, mert a kormánnyal még nem egyeztek meg a részletekben, tehát nincs kizárva, hogy a paktum esetleg megihusul. Posadowszky, a birodalom bejegy államtitkára vetette a politikai harcztérre a másik bombát: gondoskodott róla, hogy nyilvánosság elé kerüljenek azok a bizalmas köriratai, amelyeket a sztrájkok ellen való védekezés dolgában a

szövetséges államok kormányaihoz, kereskedelmi és iparkamarákhoz, városokhoz stb. intézett. A plebiszcitumnak új neme előtt áll Németország; Posadowszky jegyzékei azt kérdezik, hogy szükséges-e általában és hol szükséges a bérharcok ellen kivételes uton intézkedni? Majdnem bizonyos, hogy a plebiszcitum egyhangú lesz és mindenütt azt felelik majd, hogy a kivételes intézkedések igenis szükségesek. Ez az egyértelműség alkalmas taktikai eszköz is lesz kormánynak arra, hogy a birodalmi pártokat közelebb hozza magához. Csak a lengyelek maradnak meg külön fejezetnek; azok ellen megint irtó háboru folyik. A porosz országgyűlésen a költségvetést tárgyalják és a telepítési alapnak száz millió márkáról kétszáz millióra való felemelését kéri a kormány. Hohenlohe mint porosz miniszterelnök azt mondta ugyan, hogy a lengyel provinciában a lengyel népesség a német elem rovására terjeszkedik és így a telepítés fokozása csak védelmi fegyver a németiségnek, de a lengyelek ezt az indokolást nem ismerik el. Részleges passzivitásba mentek ennél fogva a lengyelek és sajtójuk azt hirdeti, hogy a javaslat a porosz alkotmány negyedik fejezetébe ütközik, mint már az 1886-ik évi lengyel törvény is. — Különben csak három felségsértési pört tárgyaltak a német bíróságok ezen a héten; egyet Torgauban, egyet Arnsbergben és egyet Königsbergben. A vádlottakat mindenütt elítélték, az egyiket csak azért, mert a sok felségsértési pört „hallatlan állapot“-nak merete nevezni. Ezek törvénytörési esetek ugyan, de azért szintén ebbe a rovathba tartoznak, mert a sok felségsértési pör része a mai német belpolitikának. A birodalmi gyűlésen legközelebb heves harcok lesznek a külpolitikai kérdésben is. A szociáldemokraták a kínai foglalások dolgában erős támadásra készülnek.

Franciaország hétét jól ismerjük. A kamarában történt dulakodás kérekedő befejezése volt a hét eseményeinek. Érdekes, hogy a klerikalis-agrár Méline-kabinet és a hadsereg mennyire tudják befolyásolni a tömeget. Minden tüntető diák és antiszemita, minden royalista kispolgár és maire meg van győződve arról, hogy a katonai kormányzat csak azért irtózik Dreyfus-pör nyilvános revíziójától, mert az az orosz szövetséget tenné tönkre. Kisülne, hogy Dreyfus Oroszországnak árulkodott, azt pedig titkolni kell. Szent hitük a következő: A törvénytörés csakugyan bizonyítékok nélkül ítélte, de Dreyfus azért mégis bűnös. A hadügyminiszternek és Boisdeffrenek zsebében voltak a bizonyítékok már negyedéve is, de még a bíróságnak se akarták produkálni ezeket a bizonyítékokat, a hadügyminiszter az ítélethez az előtt csak rövid levélben jelezte a bíróságnak, hogy mik a visszatört bizonyítékok. Jól teszi hát a kormány, hogy magasabb politikai érdekből most sem hozza nyilvánosságra a tulajdonképeni részleteket, mikor az igazság ugyem szenvedt csorbát. Így a Dreyfus-ellenesek. Ha szuggérálva vannak, akkor ez Franciaországban rossz jelenség: minden államcsíny, minden végzetes változás úgy következett be Francia-

országban, hogy előbb a nemzet nagy többségét a végeleleg fanatizálták. A decemberi államcsíny, a német háború zúgó tapsok közt kezdődött. A mostani szüggérálás után is következtetik valami, már megvan a francia speciálítás: az általános nemzet hajlandóság valami nagy változtatásra.

Oroszország és Anglia között úgy látszik fokozódott a feszültség; Oroszország élesen kikelt az ellen a követelés ellen, hogy Talieuwaut, a kínai kikötőt megvisszák az angoloknak, utólag szerződésbe vett kikötő gyanánt. Pekingben az orosz követ fölmondta Oroszország barátságát és oltalmát, ha ez a megegyezés megszületik. Oroszország továbbá Franciaországgal együtt tiltakozott az ellen is, hogy Tsung-Li-Jamennél a kínai adókezelés és posta-távirda-ügy angol vezetés alá kerüljön. Azt is követelték, hogy esetleg mindenütt orosz ellenőrök is legyenek a kínai mellett. Kína azonban kénytelen az angol befolyásnak engedni, mert a szegénynek épp ezen a héten helyezték el az angol piacon százötvenmillió forintos kölcsönét, mely még a japán háború idejéből nyomta a vállát. A hittelező ezenközben erősen készülődik, hogy további differenciák esetében kiállhasson Oroszországnak. Wolseley azt mondta, hogy két hadtestet minden pillanatban elszállíthat. Valószínűleg azonban csak Keletindia fogják szállítani ezentúl is a csapatokat. Az okos Anglia meg lesz elégedve azzal is, ha a mennyei birodalom déli részét, a leggazdagabb tartományokat lesz szabad kizsákmányolnia. Békét kötött Anglia ezen a héten a sztrájkoló munkástömegekkel. Ebből az alkalomból kiemelik az angol szociális politika engedékenységet is. A kereskedelmi kormányzat a héten tette közé a munkásszövetkezetek 1896. évi statisztikáját. A száz legkiválóbb szövetkezetnek ép egy millió tagja van. Ezek a szövetkezetek betegsegélyre, más segélyekre, sztrájk költségekre, munkátlankok felszámolására kiadtak 1896-ban tizenhét millió forintot.

Annál szegényebbnek mutatja **Olaszországnak** munkásosztályát és minden társadalmi rétegét is Cabriolának, a római professzornak ezen a héten megjelent könyve. Sötét rajzok vannak benne erről a szép országról, ahol minden politikai párt, minden társadalmi osztály a szerző kritikája szerint „erősen századvégi”, azaz züllött. Különbösen Visconti-Venosta lemondásának híret terjesztették ezen a héten az olasz újságok és ez ezért érdekes, mert esetleg a hármasszövetség tényleges feloszlását jelentheti. Olyan kell a kormányra, aki Visconti-Venostánál kevésbé van angazsálva. A monzai találgatás utóhangja ez.

Ausztriában elmaradt a németeknek prágai exodus, melyet még a múlt hétfőre terveztek. Wolfék tovább rakoncátlanoknak és Prága annyiban követte Bécsét, hogy Coudenhove szintén Falkenhayn nyomába lépett. Amit Falkenhayn a zöld asztal körül tett, azt Coudenhove megtette az utcán: a diákok rendetlenkedésének vétett véget törvénytelenül. Menzel, a közjogász rá is olvassa a prágai helytartóra, hogy az egyesületi színek és jelvények viselését az állami alaptörvény 8., 9., 10. és 12. szakasza értelmében csak ott lehet ellátni, ahol már előzőleg elrendelték a kivételes állapotot! Az ilyen apró törvénysértés azonban ma nem buktat helytartókat, ámbar Coudenhovének, ki ma még a legaktuálisabb ember Ausztriában, Wolf egyre jósolja a korai halálát. Ha jóslata be nem válik és ha a mostani állapot sokáig tart, Coudenhove még sokra viheti; hiszen még alig van negyvenesztendő és már se imponál neki az állami alaptörvény. A nagy

bonyodalomról különben azt írja ma a Fremdenblatt, hogy no majd az új nyelvrendelet kibocsátása után nyugodtabb lesz a németek hangulata is. Ejnye, ezt előbb is tudhatta volna Gautsch miniszterelnök. De hű volt a régi osztrák hagyományokhoz: próbálkozott abban, hogy majd a prágai tartománygyűlés végzi el a kormány dolgát.

POLITIKAI HIREK.

A szabadelvű párt értekezlete. Az országgyűlési szabadelvű párt kedden, 25-én, este fél 7 órakor értekezletet tart, melynek tárgya: a kisebb tárczák és a belügyi tárcza 1898-ik év költségvetése lesz.

A brassói nők Bécsben. Bécsi tudósítónk táviratozza: Négy brassói német tanár vezetése alatt megérkezett ide a brassói nők küldöttsége, akik a királynak át akarják azt a bizonyos felségfolyamodást adni, melyben a helynevek magyarosításáról szóló törvényjavaslat szentesítésének megtagadását kérik. A küldöttség már tett lépéseket, hogy kihallgatásra bocsássák, de tudatták vele, hogy **előbb majd a magyar miniszterelnök véleményét kéri ki** ebben az ügyben.

KÜLFÖLD.

A Dreyfus-ügy.

A Dreyfus-ügy napról-napra nő, mint az áradat s ma már elsőrendű politikai ügy gyanánt szerepel, amelynek előreláthatólag súlyos következményei lesznek.

A francia kamarában a szombati botrányok egyelőre minden más egyebet leszorítottak a napirendről, az utca pedig vehemensen tüntet pro és kontra. Az izgatottság hullámai már eljutottak Algirba is, ahol nagyszabású antiszemita tüntetés és zavargás volt. Az ügy fejleményeiről szóló vasárnapi távirataink a következők:

Paris, január 23.

A kamarában tegnap történt események természetesen úgy a sajtóban, mint a nép közt élénk diskussziókra adnak alkalmat. Még a legklerikálisabb lapok sem széptitgetik gróf Bernis volt lovassági tiszt minősíthetetlen támadását, amelyet tegnap a népszerű Jaurés ellen intézett. Jaurés ma a „Petite République”-ben nyilatkozik és ezeket mondja:

— Vártam gróf Bernis kihívását, akit nyomorultnak és gyávnak neveztem. De minthogy orvítamadásával a becsületbeli szabályokon túltette magát, nem verekedhetem meg vele.

Gróf Bernis elküldte ugyan segédeit Jaurés-hoz, de annak segédei kategorikusan kijelentették, hogy Jaurés gróf Bernis-sel nem verekszik.

Íronikus emlékeznek meg a lapok gróf Badeni jelenlétéről a tegnapi ülésen, aki, mint egy lap mondja, érdekes összehasonlításokat tehetett a francia és osztrák képviselőhöz között. Gróf Badeni nevével már két hét óta Párisban tartózkodik üdülés céljából.

Parlamentári körökben óriási izgatottság uralkodik a tegnapi események miatt és kérdésesnek találjuk, hogy a kamara a holnapi ülésén visszanyeri-e nyugalomát. Napirenden az 1898. évi költségvetés tárgyalása volna, azonban több képviselő a Jaurés interpellációja felett megindult vita befejezését kívánja és ez indítványt, úgy látszik, Méline pártolja. Ha Jaurés interpellációjának megokolását holnap folytatja, viharos jelenetek történhetnek.

Paris, január 23.

Délután 2 óra 20 perc.

Tekintettel arra, hogy mára tüntetést terveztek a Place de la Concorde-on a Dreyfus érdekében indított mozgalom ellen, a hatóságok szigorú intézkedéseket tettek. A Place de la Concorde-ot és a Tuillériák kertjét lovas- és gyalogkatonaság és nagyszámú rendőrség őrzi. Eddig teljes nyugalom van.

Paris, január 23.

A Salle des Mille Colonneshen rendezett gyűlés meglehetősen viharosan, de komolyabb incidens nélkül folyt le. *Guerin*, a gyűlés egybehívója, ki-

jelentette, hogy a gyűlésnek nem politikai, hanem hazafias célja van, mert tiltakozni akar a támadások ellen, amelyekkel a hadsereget illetik.

Az anarkisták, akiknek sikerült bejutni a terembe, lármázni kezdtek. *Thibaud*, akit elnöknek választottak meg, beszélni akart, de a folytonos láрма következtében nem juthatott szóhoz. Három anarkistát kiszorítottak a teremből. *Thibaud* indítványozta, hogy a Strassburg-szoborra tegyenek koszorút. (Felkiáltások: Éljen a hadsereg! Éljen Franciaország! — Folytonos láрма.) *Mintho* egy vitát nem lehetett folytatni, *Thibaud* azt indítványozta, hogy rekeszszék be az ülést és menjenek nyugodtan a Concorde-térre, hogy ott a koszorút elhelyezzék. Az indítványt elfogadták és a koszorút kocsira tették. A rendőrség azonban nem engedte meg, hogy a tüntetők zárt menetben kövessék a kocsit. Ezért a tüntetők egyenkint vagy kis csoportokban voltak kénytelenek haladni. Két embert letartóztattak.

Paris, január 23.

Délután az anarkisták is be akartak hatolni a Salle des Mille Colonneshba, ahol a tiltakozó gyűlést tartották, de a rendőrség ezt megakadályozta, mire az anarkisták visszavonultak. A Place de la Concorde-on nyugalom van. Fél öt óra tájban érkezett a tiltakozó gyűlés küldöttsége a térre, letette a koszorút a Strassburg-szoborra, aztán minden rendezettség nélkül eltávozott.

Paris, január 23.

A Villette városnegyedben tegnap *Faure* Sebestyén és még több szociálista kétezer főnyi hallgatóság előtt beszélt a „*kard és tömjénfüstölő*” közt való szövetségről. Azután a Dreyfus-pörről beszélt és a száműzöttnek, aki idegen gyalázatosság áldozata üdvözlését küldte. A gyűlést dörgő „*Vive Zola*” kiáltások közt oszlott szét.

Paris, január 23.

Délután 6 óra 45 perc.

Körülbelül ezer tüntető **Vesszen Zola! Vesszenek a zsidók!** kiáltásokkal a Rue Lafayette-en keresztül a Cercle militaire felé vonult, de a rendőrség szétoszlatta őket. Az „Aurore” szerkesztősége előtt szintén tüntetés volt, azonban a rendőrség ott is csakhamar szétbontotta a tüntetőket.

Paris, január 23. Éjjel.

A „Havas”-ügynökség jelenti: A Quartier Latinben teljes nyugalom van. A mai meeting a Rue d'Allemagneban zavar nélkül folyt le és éjfél tájban végződött teljesen nyugodtan. Az anarkista szónokok megtámadták a kormányt és gúnyolták a mostani mozgalmat. Etievan anarkista javára gyűjtést rendeztek.

Lyonban is meeting volt, amelynek végeztével néhány diák antiszemita tüntetést rendezett, de a rendőrség csakhamar szétoszlatta a tüntetőket.

Algir, január 23. (Havas.)

Tegnap este antiszemita gyűlés volt, amelyen körülbelül hatezren vettek részt. A gyűlésen igen heves beszédek mondtak. A gyűlés határozatában a kormányzatot élesen elítéli és az összes algériai szövetkezést jelzi, hogy a jövő választásoknál kizárják a zsidókat. A gyűlés még tartott, mikor körülbelül háromszáz zsidó, botokkal fölfegyverkezve, a gyűlés színhelye felé vonult, hogy megtámadja az antiszemitákat, de a rendőrség visszaszorította és szétoszlatta őket, még mielőtt összeütközésre került volna a dolog. A zsidók megsebesítettek két embert egy kávéház terraszán. A gyűlés után mintegy ötszáz antiszemita a Place du Gouvernement-ra vonult, két kioszkot fölperzselt s vagy tíz boltot kirabolt. Katonáságnak kellett közbelépnie. **Negyven embert tartóztattak le, miközben sok rendőr megsebesült.**

Algir, január 23. (Havas.)

Nagy néptömeg fosztogatta e kiáltásokkal: — **Le a zsidókkal!**

— a Rue Babaron-on a zsidók üzleteit és az utcára dobálta az árukat. A katonaság kivont karddal verte szét a zavargókat. A tömeg újra összegyűlekezett és a hadsereget éltette. Sok sebesülés történt, amelyek részint társurásoktól, részint revolverlövésektől származnak. Egy embert megöltek. Éjjel két órakor a nyugalom helyreállott.

TÁVIRATOK.

A kubai lázadás.

Madrid, január 23. Élénken tárgyalnak egy new-yorki táviratot, amely az amerikai hadihajók műveleteiről hozott hírt. Az *Imparcial* heves kifejezéseket tartalmazó cikkében azt írja, hogy immár nyilvánvaló lett a partok ellen az az erős vágya, hogy Kubát hatalmukba kerítsék.

Havannah, január 23. A Maximo Gomez testőrezredéhez tartozó hat felkelő azt vallotta, hogy Alvarez parancsnokot, aki csapatával le akarta tenni a fegyvert, Gomez parancsára agyonlőtték. Ugyanezen ezredből nemsokára husz ember teszi le a fegyvert. Blanco tábornok valószínűleg holnap megy a sziget keleti részére.

Havannah, január 23. Jacksonvilleből érkezett táviratok szerint éjjel az Egyesült-Államok hadihajói a legnagyobb gyorsasággal indultak Havannah felé. A Kaywestbe érkezett „Olivette” gőzös utasai azt beszélték, hogy Havannahban Amerika ellen irányuló zavargások lesznek. Blanco tábornok a csapatokat összevonta Havannahban, hogy az esetleges zavargásokat elnyomhassa. Havannahból érkezett távirat szerint a felkelők a spanyol hadiszállítás egy részét Incaroban dinamittal légberöpítették. A kaszárnya rombadőlt és számos katona meghalt és megsebesült.

A spanyolok öröme.

Madrid, január 23. A Filippi-szigetek teljes paczifikálása alkalmából tegnap este kivilágítás volt. A király nevenapja örömeire számos meglegyelmezés történt. Santa-Clara tartományban *Tigo* fölkelővezér meghódolt.

A pestis Indiában.

Pétervár, január 23. Minthogy Indiában a pestis-járvány tetemesen terjed, a pestis ellen való védekezésre kiküldött orosz bizottság főtitkára erre az évre a tilámat a mohammedán zarandoklatokra nézve. A járvány tanulmányozására öt orosz orvost küldtek Indiába.

Robbanás a templomban.

Barcellona, január 23. Az egyik templomban ma robbanás történt, amelynek következtében nagy pánik támadt. Több nő elájult. Azt hiszik, hogy valaki rossz és ostoba tréfát követett el.

HIREK.

— **Családi ebéd Rainer főhercegnél.** Bécsi tudósítónk táviratozza: *Rainer* főhercegnél ma este családi ebéd volt, amelyben a király, a Bécsben tartózkodó főhercegek és főhercegnők s a kumberlandi herceg és neje vettek részt.

— **Montenogro Olaszországban.** *Nápolyból* táviratozzák: *Milona* montenogroi fejedelemné *Danilo* trónörökösrel, *Péter* herceggel és *Xenia* és *Vera* hercegnőkkel ma délután Nápolyba érkezett. A pályaudvaron a nápolyi herceg és neje, valamint a hatóságok fejei fogadták. A közönség szívélyesen üdvözölte a vendégeket.

— **A szerb király — keresztapa.** *Barlovác* György budapesti szerb főkonzul újszülött fiánál a keresztapai tisztet *Sándor* szerb király vállalta el, akinek a főkonzul meghitt embere *Rasics* alezredes főudvarmester Belgrádból holnap érkezik Budapestre, hogy az ünnepélyes keresztelést, mely kedden lesz, Sándor királyt helyettesítse.

— **A lipcei csata hőse.** Budafalván, Ung vármegyében e hónap 20-án halt meg *Kubinyi* Sándor 114 éves korában. A szép napokat átél aggyastyan, mint fiatal ember részt vett és hősiessé küzdött az *J. Napoleon* ellen vívott lipcei csatában.

— **Leletlen földbirtokos.** *Hortyo* felsőmagyarországi községből a következő megdöbbentő esetet jelenti tudósítónk: G. M. birtokos és neje között vagy két héttel ezelőtt viharos családi jelenetek voltak, mert G. M.-né azzal vádolta a férjét, hogy a szobalánnyal viszonyt folytatott, amely nem maradt következmény nélkül. A szobalányt elkergették a háztól s a házastársak látszólag kibékültek. G. M. azonban

13-án valami ürügy alatt kicsalta a feleségét a szőlőben levő borházba s ott rázarta az ajtót. *Nyolcz napig nyomorgott* ott a szegény asszony, akinek G. M. ez alatt az idő alatt száraz kenyérenél és víznél nem adott egyebet s akit majd megvert a hideg, minthogy zsupszalmán kívül egyebet nem takargathatta magát. 20-án a borház tájékán járkató *Kamec* Károly, *Rigó* András, *Parkánszky József* és *Sós* István nyüzörgést hallottak a borházból. Betörték tehát az ajtót s ott találták a hidegtől megfémberedett s az öhségtől majdnem félholt asszonyt, aki teljes nyolcz napig hiába kiáltozott segítségért. G. M. ellen azonnal megtették a feljelentést.

— **Népgyűlések.** Vasárnapokon gyűlés kell a népeknek. Őt is volt tegnap, persze mind munkásgyűlés és valamennyi a fölümvelő-munkások törvényével foglalkozott, amilhez a budapesti munkásnépek vajmi kevés köze van. A gyűlésekről egyébként ezeket jelenthetjük:

Terézvárosi gyűlés. A király-utca egyik vendéglőjében 1000—1500 munkás gyűlt egybe. Napirend: „A mezőgazdasági munkások és munkaadók közti jogviszonyt szabályozó törvény.” A gyűlés fél 4 órakor kezdődött s a hatóság részéről Tóth Lajos rendőrkapitány volt jelen. Elnöknek Wollitz Jakabot, jegyzőnek Weiszberger Sándort választották meg. *Schwarz* József — az első szónok — azt mondja, hogy a proletárság mozgalmának három korszaknak kell átesnie: a megvetés; az üldöztetés és az elismerés korszakán. Először lenéztek a magyarországi munkásmozgalmat s azt mondták, hogy az csak néhány külföldi izgató műve; most üldözik perekekkel, behörtöztéssel és így törvényekkel és ezután jönni fog a győzelem korszaka. *Schreier* Béla a parlament ellen kel ki, hol csak földesurak s a klikkek képviselői ülnek s csak a nép elnyomására törekednek. Tóth rendőrkapitány félbeszakítja azzal a megjegyzéssel, hogy a parlamentet kritizálni nem engedheti meg. *Schreier* azután folytatja beszédét, de a rendőrtisztviselő meg vagy háromszor intette mérsékleire.

Ó-budai gyűlés. Egy föld-utcai vendéglőben 2000—2500 gyári munkás gyűlésezett. Elnök lett Halbritter János, jegyző Bajzek József. A hatóság részéről *Csajlik* rendőrtanácsos ügyelt a rendre. Pfeiffer Sándor ismertette a törvényjavaslatot és azt bizonyította, hogy annak legsérlemesebb részeit nem változtatták meg. Három tanúságot von le a törvény tárgyalásából, amit a munkások figyelmébe ajánl. Először, hogy a munkásság legnagyobb elénysége a parlamentben van, továbbá, hogy ez okból a munkásság legégetőbb érdeke a választói jog kivívása. Végül megjegyzi, hogy a kormány, úgy látszik kivételes állapotokat akar teremteni, de a szociáldemokrata párt már készen áll ezzel szembeállni. Beszédét nagy tetszéssel fogadták.

Józsefvárosi gyűlés. A Baross-utcai Hild-vendéglőben tartott gyűlésen szintén sokan voltak. A rendőrséget Krecsányi Kálmán kapitány képviselte.

Ujpesti gyűlés. Ujpesten a Nemzeti kávéház nagytermében tartottak gyűlést, melyben Gyalokay rendőrtanácsos ügyelt a rendre. *Rády* Sándor ismertette a törvényjavaslatot s annak sérelmes paragrafusait felolvasta. A miniszter — úgy mond — ezzel a törvényvel kiszolgáltatta a munkásnépet a földbirtokosoknak s szinte szuggertálja a munkaadóknak, hogy jól használja ki a helyzetet. Ez a törvény valóságos statárium, de a mai képviselőháztól és a főrendiházi munkáktól nem is lehetett jobbat vágni. *Csizmadia* Sándor hasonló értelemben beszél s kinyilatkoztatja, hogy az ipari munkások már felvilágosították a földművelőket arról, mi készül ellenük s a legközelebbi nyár meg fogja mutatni, hogy a korinány nem éri el azt, amit e törvényvel elérni szándékoztak. Már is mutatkozik a felvilágosítás hatása abban, hogy a földművelők nem váltanak igazolványokat s akkor a rab-szolgatörvény paragrafusait nem lehet rájuk alkalmazni. A gyűlés 7 órakor ért véget.

— **Férj a felesége ellen.** Az angol előkelő világ életéből időről-időre olyan részletek jutnak a nyilvánosság elé, amelyek az emberiség elfajulásának e most nevezetes idejében is méltán tarthatnak számot az érdeklődésre. — Ilyen részlet *Jay* uzsorásnak Sir *Tatton Sykes* báró és neje ellen 36.000 márka adósság megfizetésére indított pöre, amelyet a napokban tárgyalt a bíróság a közönség nagy érdeklődése mellett. — Az egy héti tartott tárgyalásnak históriája a következő: Sir *Tatton Sykes* a Yorkshire grófság egyik legrögibb és legtekintélyesebb családjának tagja, akinek nagy birtokai vannak. Neje, lady *Jessica Sykes*, akit 25 év előtt vett nőül, szintén ósrégi családból származik. A házaspárnak egy fia

van, aki Cambridgeban tanul. Sir *Tatton Sykes* dúsgazdag ember: földbirtokaiból évente 320.000 márkányi jövedelme van; azonkívül még más jövedelmek is vannak, melyek mint felesége mondja, évente körülbelül másfél millió márkára rugnak. Lady *Sykes* még többet akart, mert már hosszú idő óta érintkezésben állott a londoni uzsorásokkal, akiktől a legutolsó két év alatt körülbelül 2.600.000 márkát vett fel uzsora-kamatokra, hogy a versenyteheren, a szabóknál és másutt tett adósságait teljen kifizethesse. Egy ilyen 316.000 márkányi adóssága adott okot a pörre, mely az egész ügyet a nyilvánosság elé hozta. *Jay* uzsorás, aki ezt az összeget 60 százalékra váltóra kölcsönözte, amely váltón rajta volt egy lady *Sykes*, mint férjének a neve, bepörölte az előkelő párt. Ekkor a férj kijelentette, hogy az ő aláírása — hamis. Azt nem mondotta, hogy a hamisítást a neje követte el, de mert az asszony megesküdött arra, hogy látta, amikor a férje a váltót aláírta, feleségét váltohamisítással és hamis esküvessel vádolta. Most élethál-harcz keletkezett a házastársak között. Az asszony egész sereg tanut állított, akik megesküdtek arra, hogy a gazdag báró nagyon fősvény. Szívesen adott aláírásokat, csak pénzt nem adott. Felesége sokszor évekig egy fillért sem kapott tőle. Ha nyert az asszony a játékokban, akkor a férj pénzt kért tőle kölcsön. Aláírásait sokszor maga sem ismerte már meg. Egy *Unwin* nevű montekarlói bankár megesküdött arra, hogy *Tatton* az ő szeme láttára irt alá 1000 sterlingről szóló checket és néhány nap múlva azt állította, hogy az nem az ő aláírása. De az irászakértők azt állították, hogy a báró aláírását kétségkívül női kéz hamisította. és ügyvédek, meg tanuk bizonyították, hogy a báró abban az időben, amikor a váltót állítólag aláírta, egészen másutt volt, mint ahol a báróné mondotta, hogy a váltót aláírta. Ezt végül az egyetlen fia, a fiatal cambridgei diák is kijelentette s így állást foglalt az anyja ellen. A bíróság hamisnak mondotta az aláírást és az uzsorást a báró ellen indított keresetével elutasította és most mindenki azt várja, hogy a bárónét váltohamisítás és hamis esküvés miatt elfogják. Az angol high-life tehát újabb szenzációra lehet elkészülve.

— **Wagon Cabinet de Travail.** Ez a magyar fölnek különösen hangzó czim a vasúti forgalomban nevezetes újítási jelent. Brüsseltől ugyanis azt írják, hogy *Vandenpeereboom* vasúti miniszter utasítására a nyáron a belga vasúton, Brüssel és Ostende között, *Wagon Cabinet de Travail* névre elkeresztelt vasúti kocsik fognak járni. Ezekben a kocsikban újságírók, ügyvédek, kereskedők, tőzsdeügynökök megtalálnak minden kényelmet és minden szükséges eszközt arra, hogy utazás közben békében dolgozhassanak. Ha ez az újítás beválik, akkor más vonalokon is meghonosítják azt.

— **Tolsztoj az erkölcsről.** *André Beaznier* a Temps-ben érdekes dolgokat ír Tolsztojnál való látogatásáról és elmondja, miket beszélt neki a híres orosz író az erkölcsről. *Tolsztoj* a következőket mondotta:

— Ha ön egy órába bármiféle kis szennyet bebocsát, az óra nem jár többé; ha azonban ismét eltávolítja a bele jutott piszkot, akkor szépen tovább jár az óra. Ez csak azt bizonyítja, hogy nem volt okos dolog az óra szerkezetébe piszkot bebocsátani. Eppen így van, ha ön életében hamis tant követ. Ön azt kérdezi, miért hiszem, hogy Krisztus tana a helyes, az igazi. Hallgasson meg! Mihélt a keresztény, az igazi keresztény tan behatolt a lélekbe, az egész élet tiszta lesz, könnyű és összefüggő, az ingadozások megszűnnek, az ellenmondások eltűnnek és minden a legszebb rendben megy. Én azért hiszek Krisztus tanában, mert más olyat nem ismerek, amely éppen annyi embernek hasonló megelégedést adna. Ez mindjárt szembejön. A szofisták hasztalan akarják ezt a szembeálló dolgot elhomályosítani. Azok az írók, mint *Nietzsche*, akik szemérem nélkül az individualizmust hirdetik, akik azt mondják, hogy a rokonszeny és a részvét csak gyöngeségek, azok az írók nem számítanak. Ezek a tanok hamisak, az igaz tan elég világos azok számára, akik látni akarnak.

Beaznier tagadja azt, amit annyian mondtak, hogy *Tolsztoj* büszke az ő tudására és

hitére. *Tolsztoj* éppen úgy nem vet meg senkit, mint ahogy *Krisztus* nem vetette meg *Pilátust*. *Beannier* így végzi *Tolsztojról* írott cikkét: Olyan embert láttam, akinek megvan a maga abszolút biztossága, akit nem bánt semmiféle titok s aki ingadozás, mellékutak követése nélkül él.

— **Egy bedőlt szálloda.** *Lőcsei* tudósítók írja: *Ó-Lublón* a nemrég épült „Nemzeti szálloda”-nak menyezete tegnap horzasztó robajjal leszakadt és most az egész épületet a bedőlés veszélye fenyegeti. Ezuttal ember életben is kár esett, a lehalló táglák ugyanis egy arra baladó asszonyt agyonzúztak.

— **A szerelem.** *Fehér* Julianna eselőd ma este az álló-úti 89. számú házban legrött az első emeletről, összezúzta a fejét s meghalt. Szerelmi csatódás kergette a kalálba.

— **Spekuláló trappisták.** A sologny-i trappista szerzetnek egy kis élelmesség van a rovásán. Még 1894-ben történt, hogy egy *Arnoulin* nevű özvegy-asszonytól megvettek egy tizenhét hektáryi fekvőséget potom 6000 frankért. A szerzeteseket ugyanis felvilágosította egy tudós testvérük, aki ért a kőműves és geológiához, hogy a telek nagymennyiségű kaolin-földet és üveg-homokot rejt. A szerzet sietett megkeríteni a fekvőséget és kiaknázására menten részvénytársaságot alakított, amelynek — aztán *nyolcvanezer frankért* eladta a telket. *Arnoulin* asszony ezt meguidta és a trappistákat pörbe fogta, miután ezek elhallgatták előtte a fekvőség nagy értékét. A *mortoquet* törvényszék igazat adott az özvegynek és kimondta, hogy szakértők állapítsák meg a pörös telek értékét. A szerzet fölébhezett, de most a caeni fölébviteli bíróság sem határozott másként és így *Arnoulin* asszony megkapja majd pénzét.

— **Iparosok és kereskedők gyűlése.** Az önálló vámterület érdekében a fővárosi iparosok és kereskedők *Mezey* Péter elnöke alatt ma újbul gyűlést tartottak a Nemzeti szállóban. *Dr. Vig* Viktor főjegyző indítványára elhatározta az értekezlet, hogy a jelen mozgalmat tisztán csak szakkörökre terjeszti ki és bevonja a mozgalomba a vidéki iparosokat és kereskedőket is. *Csontos* Imre szerint meg kell keresni az ipartestületeket, hogy közgyűlést hívjanak össze és ott tárgyalják az önálló vámterület kérdését és azt, hogy esatlakoznak-e a mozgalomhoz vagy sem. *Boros Soma* kereskedő hasonló értelemben szólalt föl. Erre kiküldött az értekezlet egy 12 tagú végrehajtó bizottságot, mely állandó permanenciában marad és fentartja az összeköttetést úgy a fővárosi, mint a vidéki iparosok és kereskedők között.

— **Hivatlan vendégek.** Meglehetősen rossz tréfát engedett meg magának valaki egy Párisban, a Rue de Clichyn lakó tőkepénzessel szemben, aki feleségével az ezüstlakodalmát akarta megünnepelni s rokonain kívül vagy száz vendéget hívott magához. A jubiláns nem tudta elképzelni, hogy az ünnepelel előtt néhány nappal miért kap egy csomó levelet ismeretlen emberektől, akiket meg sem hívott s akik mégis kimentették magukat, hogy nem vehetnek részt a lakomában. De nem törte sokáig a fejét ezen a sajátos jelenségen, hanem buzgón nekilátott a feleségével együtt az előkészületeknek. A nagy nap elérkezett, a lakás fényesen ki volt világítva, a hosszú asztalok pompásan megterítve s minden inas a helyén. A vendégek érkezni kezdtek. A tőkepénzes ur azonban, a legnagyobb aggodalmára, egy egész sereg olyan ismerősét is jönni látta, akiket meg sem hívott. A kocsi pedig mindnagobb tömegekben érkeztek. Végre mozdulni sem lehetett a lakásban s bár csak 120-an voltak meghívva, már lehetek háromszáz is. És a helyzet kezdett veszedelmessé válni, mert bár alig tudtak mozogni, folyvást újabb vendégek érkeztek, csupa hivatalan ismerősök. Az ezüstlakodalmak ur vigasztalhatatlan volt, nem tudta, mihez fogjon, de érezte hogy valamit tennie kell. Végre kétségbeesésében odaállt a lépcsőházba s a tömegesen érkező vendégekhez beszédet intézett, melyben tudatta velük, hogy egy nyomorult, aki ismeri az ő ismerősait, gonosz tréfát üzött vele, mert meghamisított meghívókkal idecsődített boldog-boldogtalant. Ezzel felolvasta a meghívottak hivatalos névsorát s visszavonult. *Parasz a hivatalnok igazonyu haraggal és a*

gunyos megjegyzések áradata közben sietve távoztak a barátságatlan házból s ettől kezdve a szegény ezüstlakodalmának egy sereg olyan ellensége támadt, akik nem hittek a mentegődzésében, hanem szentül meg voltak győződve, hogy az csak üres kifogás volt.

— **Hamis egymillós check.** A francia fővárosban nagy feltűnést kellett, hogy ott egy Place nevű lyoni kávékereskedőt letartóztattak abban a pillanatban, amikor a francia banknál egy 1,300.000 frankról szóló hamisított checket akart beváltani. A történet eleinte nagyon tragikusnak festett, de utólag kiderült, hogy *vaudeville-tárgynak* sem rossz. Place a napokban levelet kapott Barcelonából, amelyben egy spanyol szédelő felkéri, hogy mutasson be helyette a francia banknál egy 1,300.000 frankos checket. A lyoni kereskedő nem akarta magát becsapatni, elment tehát személyesen Barcelonába, hogy a check tulajdonosáról információkat szerezzen. Ott azt hallotta, hogy a check egy spanyol politikai fogolyé, aki természetesen maga nem utazhatik el Párisba. Placének azért, hogy bemutassa majd a checket, tekintélyes közvetítési díjat ajánlottak, — csak előleget kértek tőle 5000 frankot. Place óvatosságból még telegrafált Párisba a francia bankhoz, ahonnan azt a választ kapta — nyilván a spanyol szédelő egy beavatott ezinkostársától, hogy a check valódi. Place tehát odaadta a kívánt 5000 frank előleget és visszautazott Lyonba. Ott megkérte egy öreg pajtását, *Rivet-t*, aki már huszonhét éve van a *Crédit-Lyonnais*-nál, hogy kísérje el Párisba, hogy az 1,300.000 frankot felvegyék. Hogy a francia banknál azután mi történt, tudjuk. A check hamisított voltát rögtön felismerték és *Placet* is. *Rivet-t* is letartóztatták. Csak később derült ki ártatlanságuk és ekkor szabadon bocsátották őket.

— **Vörheny a szegedi tanyákon.** Szegedről írja levelezőnk, hogy az ottani tanyákon, különösen pedig az ugynevezett Csöngölei kapitánysági tanyán a vörheny annyira terjed, hogy *dr. Baneth* Samu külterületi orvos kénytelen volt az ottani iskolát bezáratni.

— **Menekülés az éhség elől.** *Sajó-Szt.-Péteren* *Balogh* Károly, miután nem keresett semmit és sokat éhezett — mint levelezőnk írja — meg akart válni az élettől és felakasztotta magát a szobában egy gerendára. Éppen akkor lépett be a szobába egy asszony, amikor *Balogh* a karoszeket rugta ki maga alól. Az asszony megrémülve segítségért kiáltott. Egy *Farkas* Elek nevű szomszéd ott is termett rögtön és *Balogh*-ot levágta. Az orvosnak még sikerült öt nagysokára életre téríteni. *Balogh* ekkor elpanaszolta, hogy azért akart megválni az élettől, mert nem tudta már tovább tűrni az éhséget.

— **A kocsisok harca.** *Reinmann* Gusztáv fővárosi mérnök ma délután egy számozatlan bérkocsin feleségével és gyermekével kirándult a *Fehérváry-útra*. A kocsis utközben összetűzött *Wimmer* József teherkocsissal s ez ostromhegyre terelte a tárgyalást. Végig akart vágni ellenfelén, de a bérkocsinak az ablakát érte s a szétforgácsolt üveg kiütötte *Reinmannénak* a szemét.

A plébános ur misepénzei.

A napokban megemlékeztünk *Hegyi* Antal csongrádi plébános viselt dolgairól és arról, hogy a plébános mint egyházi hatósága bizonyos misepénzek elkezeltése urát egyházi hatósága bizonyos misepénzek elkezeltése miatt elmozdította állásától. *Hegyi* Antal viselt dolgairól most a következő újabb részleteket írja *csongrádi* levelezőnk:

Bába Rókus, csongrádi paraszt ember volt neki a legbizalmasabb embere. Ez az ember bigott, fanatizált és rajong a vallásért és mivel földméréssel is foglalkozik, elnevezték „diplomátlan fölmérőnek”.

Ez az ember eddig, tehát tíz év alatt, illetve a *Hegyi* uralom 10 esztendeje alatt 2791 ízben volt lakodalmak alkalmával násznagy és 4718-szor — harangozott. Ezt ő ugyanis feljegyezte magának. Most, hogy *Hegyi*-t leleplezték, ő is haragosává vált, mert tartozik neki *Hegyi* 68 forinttal. *Hegyi*-nek sok adóssága van. *Eszes* Mátyásnak is több száz forinttal tartozik.

Hogy milyen misepénzekről feledkezett meg elszámolni *Hegyi* Antal, arra nézve felvilágosítást ad a következő kis statisztika. *Hegyi* Antal a svájci bucsujáró helyekről 1893-ban a következő pénzküldeményeket kapta:

1893. január	3-án	Bienneből	300 frankot
"	"	13 "	Vinterhur-ból 1600 "
"	"	30 "	Bienne-ből 890 "
"	február	27-én	" 500 "
"	márczins	25 "	" 500 "
"	május	17 "	Vinterhur-ból 2000 "
"	julius	2-án	Bienneből 50 "
"	"	30 "	Vinterhur-ból 1800 "
"	december	9-én	Bienneből 900 "
"	"	16-án	" 500 "
"	"	30 "	Vinterhur-ból 1800 "
			összesen 10,940 frankot.

Ezeket a pénzeket mind elszikkasztotta. *Hegyi* a közéletben, míg lapja, a *Csongrádi Közlöny* megvolt, nagy szerepet játszott. Jelenleg alig van ember *Csongrádon*, akit ő meg ne sértett volna.

A hivatalokat sorban inzultálta lapjában. A királyi adóhivatalra azért haragudott, mert — mivel mindig végrehajtás útján kellett tőle az adót behajtani — kamatot számított fel, s ebben *Hegyi* „liberális üldözést” látott. A főszolgabírószágot azért sértegette lapjában, mert *Mátéffy* főszolgabíró lutheránus, *Tasnády* szolgabíró pedig református, azaz, mert nem térnek át a katolikus hitre.

A járásbíróra is részint azért haragudott, mert református, másrészt meg azért, mert több rendbeli kihágásért — elítélte a jeles pátert. *Csongrádnak* most már, hogy ő eltávozik, visszafér a nyugalma.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A Kremonai hegedűs ötvenedszer.** Az Operaházban a jövő hetén jubiláris előadás lesz: a „Kremonai hegedűs”-t adják esztendőnkön ötvenedszer. Ezen az estén a hegedűszólót maga a szerző, *Hubay* Jenő fogja játszani.

* **A színházakadémia estélye.** Az országos színházakadémia növendékei é hónap 30-ikán a Várszínházban *Dóczy* Lajos „Utolsó szerelem” című vigjátékát adják elő. A darabot *Császár* Imre tanította be.

* **Hauptmann új darabja.** A „Takácsok” és „Hannele” szerzője új művön dolgozik. Sziléziai dialektushoz írt szomorujátékáról van szó. Hősnője egy fiatal leány, aki egy férfit — egy fuvarost — tönkre juttat. A darab tárgya és milieuje, úgy mondják, teljesen elűt *Hauptmann* eddigi műveitől.

* **Sarah Bernhardt vállalatát.** Sarah Bernhardt nem éri be többé a párisi Renaissance-színház vezetésével: igazgatói babérait szaporítani kívánja. Most a brüsszeli Park-színházra pályázik. A város-hoz intézett beadványában elmondja, hogy a színházat könnyű szerrel igazgathatná, mert Brüsszel Páristól csak egy macskaugrás. Különbben egy jeles szakembert is állítana a színház élére. Beadványa s szavakkal végződik: „El fogok követni minden lehetőt, hogy ezt a szép színházat a művészet, az okulás és az erkölcs templomává avassam.”

* **Színház Veszprémben.** Veszprém városában, mint tudósítók jelenti, mozgalom indult meg egy állandó színház építése dolgában. Az akció megindítóit úgy kontemplálják a dolgot, hogy részvények kibocsátásával szerzik be a szükséges összeget s aztán építtetnek egy olyanforma színházat, mint amilyen a pápai. Hihető, hogy a dolog sikerül, annál is inkább, mert remény van rá, hogy Veszprém városa ingyen adja a színházhoz szükséges telket.

* **Szabadka, Hódmezővásárhely, Szentes.** Három alföldi város: Szabadka, Hódmezővásárhely és Szentes szini szövetséget kötött. A három város közösen választ egy szingagatót, aki a hat hónapos téli szezon Szabadkán, három-három hónapot pedig a másik két városban köteles tölteni. Az igazgatóválasztásnál ennek arányában Szabadkának hat, Hódmezővásárhelynek három, Szentesnek szintén három szavazata van. A szövetséget a napokban Szegedén kötötték meg, ahová mindegyik város egy képviselőt küldött, akik a szövetség szabályait megállapították.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

Az akadémia ülése. A tudományos akadémia első osztálya január 24-dikén délután 5 órakor ülést tart. Ezen az ülésen Némethy Géza bemutatja Bartal Antalnak „A „Pristaldus“ szó származtatása” című értekezését. Mahler Ede, mint vendég, „Egyiptologiai tanulmányok a chronologia köréből” című dolgozatával szerepel. Végül Szinnyei József bemutatja Melich Jánosnak, mint vendégnek, „A Gyöngyösi szótártörések-ről” című értekezését.

Az Izs. magyar irodalmi társulat kiadta évkönyvét 1898-ra érdekes és változatos tartalommal, ugyancsak e társulat közrebocsátja igen díszes kiállításban a *szentírás*t. Az első kötet a Tórával, Mózes öt könyvével foglalkozik. Mind a két könyv a Lampel R. (Wodianer Fülöp és fia) bizománya.

Esthangulat címen egy igen kedves kis költemek jelent meg versekkel. A költeményekben sok a melegség, közvetlenség. S egy-egy fordulat néha meglepi az embert és mutatja nemcsak a finoman érző szívet, hanem a helyes ösztönt is a művészi formák iránt. Pedig a versek alkalmasint laikustól valók. Csak ennyi áll a kötetke címlapján: *Irtá: Vilma.*

FŐVÁROS.

(A főváros közgyűlése.) A szerdán tartandó közgyűlésnek a következő tárgyai lesznek: A polgármester jelentése a székes főváros vízműveinek termelési viszonyairól. A tanács előterjesztése a kőbányai templom berendezése és felszerelése ügyében. A tanács előterjesztése az eskütéri-híd építése következtében lebontandó Döbrentey-utca 53. számú ház bérjöveldelme ügyében érkezett miniszteri leiratra. Előterjesztés a budapesti helyi érdekű vasut részvénytársaság részéről a budapest-czinkotai helyi érdekű vasut meghosszabbításaként és annak a város belsejébe való bevezetése céljából a verseny-utca, esőmőri-ut, kerepesi-ut és Kossuth Lajos-utca alatt, az eskütéri-ig tervezett földalatti vasut közgazgatási bejárását elrendelő kereskedelemügyi miniszteri leiratra. — Előterjesztés, a haraszi *Jellinek* Henrik részéről tervezett s a nyugoti pályaudvartól kiindulól a külső váci-uton és a Hungária-köruton a közvágóhidig vezetendő villamos üzemi *magas-vasut* közgazgatási bejárását elrendelő kereskedelmi miniszteri leiratra.

(A vízművek romlása.) Szerdán délután a főváros törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése lesz, amelyen *Halmos* János polgármester — amint már említettük is — jelentést tesz a vízművek romlásáról. A beszámolóban a legérdekesebb része az lesz, amelyben főnséges nyugalommal jelenti majd ki a polgármester, hogy *nincs semmi baj*, mert a káposztásmegyeri vízzűrő vize jó s hogy kevés, annak pusztán a *Duna* vizállása az oka. Mintha nem is arról lenne szó, hogy ennek a szűrőnek az elégtelen volta miatt mesterségesen s bakteriumokkal telt szűrt vizet bocsátanak a vízvezetékbe.

A terjedelmes jelentés főképen a főváros pesti oldalának az ellátásával foglalkozik, amelynek a Duna partján elhelyezett vízszintes szűrőcsővel ellátott markó-utcai szivattyú- és mesterséges szűrőtelep, a Margit-híd fölött levő pesti és budai egyegy kutas vízmű, az üllői-úti népligetű és a káposztásmegyeri vízzűrő állanak rendelkezésére.

A vízműépítés 1872-ben kezdődött s 1895-ben végezték be a káposztásmegyeri vízzűrővel. Ez, bár a közmunkatanács ellenzete, a külföldi szakértők s különösen *Salbach* mérnök ajánlatára a természetes szűrők rendszerében épült és termelőképesége mindig a Duna vizállásától és a légköri viszonyok hatásától függ. A vízmű három szakaszának naponta 120.000 köbmétert kellene szolgáltatnia, ez azonban a Duna téli alacsony vizállása mellett 45–50.000 köbméterre apad, aminek egyedül való oka az, hogy *Salbach* számítása alapján a közgyűlés annakidején a nyári legkedvezőbb vizállást vette a számítás alapjául.

A családás már az első esztendőben kitűnt, mert az 1895–96-iki télen, *Kajlinger* Mihály igazgató jelentése szerint, csak 20.000 köbméter volt az átlagos napi termék s a közgyűlés akkor a káposztásmegyeri vízmű továbbfejlesztését, a szentendrei szigeten több új vízzívókat furását rendelte el. Ezt a munkát még most sem fejezték be.

A jelentés szerint a vízvezeték miatt izgalomra és felzudulásra *alapos ok nincs*, annál kevésbé, mert a vízmű vize jó és egészséges, minőségét közben is senki sem kifogásolta. Az pedig, hogy a

Salbach által eredetileg előirányzott mennyiséget nem szolgáltatja, kizárólag az alacsony Dunavizállásnak és a régóta tartó száraz időjárásnak tulajdonítható. Javasolja a polgármester, hogy rendelje el a közgyűlés a dunabalti végeleges vízmű sürgős kifejlesztését annyira, hogy a legkisebb téli vizállás mellett is a szükségletet meghaladó vízmennyiséget egymaga biztosan szolgáltatniassza.

VIDÉK.

(Ismét a kard.) Besztercebánya város képviselőtestülete abból az alkalomból, hogy *Hajós* honvédfőhadnagy egy *Neumann* nevű harmadéves joghallgatót kardjával fején megvágott, e hónap 18-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen dr. *Tiljes* Béla indítványára elhatározták, hogy a képviselőházhoz és a honvédelmi miniszterhez feliratot intéznek az iránt, hogy a katonatisztek szolgálaton kívül *kardot ne viseljenek*.

(Kötelező tűzoltóság.) A löcsei önkéntes tűzoltó-egyesületet, a tagok részvétlensége miatt, felakadják oszlatni. Emiatt a polgárok körében a kötelező tűzoltóság eszméjével foglalkoznak.

(100-éves egyházi jubileum.) A kisszebeni evangélikus egyházközség e hónap 29-én fogja ünnepélyesen megülni fennállásának százéves jubileumát.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Barabásék szabadlábán. Oláh András vizsgálóbíró ma kihallgatta a rendőrségtől átkisért foglyokat s minthogy a további fogvatartást sem a vizsgálat érdekében, sem a bűnper természeténél fogva nem tartotta megokoltnak, a közbíró meghallgatásával *elrendelte szabadlábára való helyezésüket*. A foglyok valamennyien erősen kifakadtak amiatt az eljárás miatt, amelyet a rendőrségnél tanúsítottak velük szemben. Mindannyian tagadják, mintha zsarolást követtek volna el. A vizsgálatot folytatják.

A Bojcssev pör tárgyalása. *Filippopoliszból* táviratozzák: A ma kihallgatott tanuk mind meghazudtolták Bojcssev abbeli kísérleteit, hogy alibit bizonyítson. Végül az államügyész Bojcssev volt kapitányra és Novelicsre nézve a *halálbüntetés kimondását*, ellenbe. Bojcssev Nikola fölmentését kérte. A tárgyalást hétfőn befejezik.

Kedélyes tanu. Az *elnök*: Figyelmeztetem, hogy csak a tiszta igazat valja. Vallomására meg kell esküdnie.

A *tanu*: A tiszta igazat fogom vallani.

Az *ügyész*: Azt hiszem, hogy a tanu közeli rokona a vádlottnak és a vallomástételt megtagadhatja.

Az *elnök*: Nyilatkozzék! Rokona?

A *tanu*: No igen. Ő az én feleségemnek a sógora.

Az *elnök*: Szóval, az ön neje és a vádlott neje: testvérek?

A *tanu*: Dehogy! A vádlott az én testvérem.

SPORT.

Vadászat a pálháza erdőben. Gróf *Károlyi* László pálháza erdőjében, e hónap 18., 19. és 20-án nagy vadászat volt, melyen részt vettek: gróf *Keglevich* István, gróf *Andrássy* Sándor, gróf *Károlyi* Mihály, báró *Sennyey* Géza, Elek *Gusztáv*, Döry *Lajos*, Döry *Jenő* és a házi gazda. Terütekre került 8 darab vaddisznó. A társaság, vadászat után a gróf *Károlyi* László kemence-pataki kastélyába ment, melyet óriás hegyekkel körülvett vadregényes völgyben, egy szikla tetején, ebben az évben építettek. Itt cigányzene és jó ebéd várta a vendégeket, kik a gazdag szákmány öröme-re nagy áldomást csaptak.

A Przedawit-handicap. A versenyek megnyitó futamának, a *Przedawit-handicap*-nek már megvannak a favoritjai. Még a nevezések sincsenek, már is megindult a kombináció és fogadás a valószínű indulókra. Az április 16-dikén futandó 1200 méteres versenyre *Bogdány* és *Wette nicht* a favoritok tízszeres pénzével. E kiváló lyereken kívül valószínűleg *Gomba* is futni fog e versenyben, csak hogy az *Austria*-díj győztesesére a *top-wight*-et,

67 kilogramm fog róni a handicap, mely nagy súly daczára is emineus erélyvel bír. Hogy mégis *Bogdány* és *Wette nicht* a favoritok, az onnan van, mert ily határozott lyereknak *Gomba* alig czedálhat tiz fontot. A fogadások különben e versenyre így állanak a bookmakereknél:

10 Bogdány	16 Czigánylegény
10 Wette nicht	16 Hajadon
12 Tip-Top	16 Eremit
12 Kelet	16 Mauritius
14 Aequator	16 County Kildare
14 Álmos	20 Pas de chance
14 Mirko	20 Jablanica
14 Gomba	20 Ronacher

+ *Makó*, *Szemere* Miklós sötét derby-kandidátusa, mely két éves korában lábaja miatt nem futhatott, már munkában van. A nagyratartott és kiváló származású derby-jelölt, tavaly óta szépen fejlődött s gazdája nagyon bizik benne, hogy a *Marianne*-ivadék június 5-én teljesen készen fog állhatni a derby startjához.

+ *J. Watts*, a híres angol jockey, aki a hamburgi diiban *Ganache*-t vezette győzelemre, a jövő évre a walesi herceg istállójához szerződött.

+ *Amerikai jockeyk fizetése.* Amerikában nem rosszul fizetik a jockeykat. *Fred Taral* gazdájától, *Mr. Marcus Daly*-tól nem kevesebb, mint 15.000 dollár évi fizetést húz, míg másodsorban *Mr. Bromley*-től 7500 dollárt kap. *Tod Sloane*-nak, a híres finishlovasnak 15.000 dollár évi fizetése van. E fixfizetéseken kívül még a lovaglási díjakat is kapják, mely szintén tetemes összegre rug. De ezzel a jövedelmük még nincs kimerítve. Az Egyesült-Államokban az istállótulajdonosok egy-egy győzelemmel külön megajándékozzák a jockeyt. *Garrison*, a híres amerikai jockey egy derbylovaglásnál 1000 dollárt kapott, amiért ugyancsak felhuzta az orrát. Egy ízben például *Mr. Marcus Daly* lovát lovagolta a Futuivy Stakesben, míg az istálló másik lován *Borgen* jockey ült. Az első *Garrison* lova lett. Mindkét jockey akkor fejenként 50.000 dollárt kapott.

+ *Sopron vármegye vadállománya.* Az idei nyulvadászatok eredménye Sopron vármegye legtöbb részében, az előző évekhez arányitva nagy visszaesést mutat. A baj oka egyes helyeken a *nyulvész*, mely az idén is valóssággal megtizedelte az állományt. A legjobb tenyészhelyeken oly mennyiségben hultak el a nyulak, hogy az esetleges rossz tél, évekre kiterjedőleg tönkre teheti a nyulvadászatok. Szerencse, hogy a foglyok általában igen jól tenyésztek s ezektől a jövő tenyészlet számára gazdag állomány marad meg.

+ *Hírek a turtról.* A *német* *Wasa*-t a bécsi Derbyre már nagyban előkészítik. Az időjárás Hoppegartenben is olyan kedvező, hogy már megkezdhetették a munkát. *Wasa*-t a Derbyben *Busby* fogja lovagolni. — *G. Williamson* megnyerte Windsorban az Engelfield Handicap Hurdle Race-t *King George*-al. Tizenkét ló futott. — *H. Morris*, az ismert akadályjockey Windsorban egy akadályversenyben oly szerencsétlenül bukott el, hogy mindkét kulcsontját törte. A helyszínen mindjárt gyűjtést rendeztek a számára s tekintélyes összeget juttattak a hosszú időre munkaképtelenné vált jockeynek. — *Hawfinck*-et, az angol Derby egyik favoritját *Mr. H. Bottomley* 60.000 forintért vette meg. — *Lady Patroness*, az egykori Derby-győztes kimult. Legjobb ivadéka a híres kanczának *Pásztor* volt.

EGYESÜLETEK.

Magyarország közjótékonyasága. A magyar közgazdasági társaságunk tegnap este *Láng* Lajos valósságos benső titkos tanácsos elnöklésével tartott ülésén *Szabolcsy* Ináncs szegedi felső kereskedelmi iskolai tanár ismertette Magyarország közjótékonyaságát. A historiai adatok fölemlítése után a *kisdudóvó intézetekről* emlékezett meg, melyek a magyar női társadalom legmaradandóbb jótékonyozó alkotátsai. Az előadó sürgeti a jótékonyasági statisztika egybeállítását, mely a segélyezettek és segélyre szorultak társadalmi mérlegét tüntetné föl s irányt adna a jótékonyasági tevékenységnek.

A Dunántúli közművelődési egyesület január 28-án délelőn 12 órakor tartja közgyűlését *Szék* Kálmán elnöklése alatt.

MINDENFÉLE.

A zsebkendőre kötött csomó története. Miába mondják, hogy a tizenkilencedik század emberei mind idegesek és nagyok. Napról-napra jön olyan aprólékos, nagy türelmet eláruló felfedezések híre, amely megegyezik ezt a vádat. Legutóbb a zsebkendőre kötött csomó, az emlékeztetőjelek legnépszerűbbjének életrajzát kutatták föl, ami bizonyára nem csekély munkába kerülhetett, mivel életrajzi adatai csak elmult évezredek krónikáiban voltak följegyezve. Az életrajz szerint ez a népszerű intézmény a Krisztus előtti 3000-ik évben született és bücsője Kinában ringott. Az írás tudományának nagymértékű hiánya hívta életre a csomókötésbe átitott műveltséget, amelyet aztán olyan nagy tökéletességre vittek a kínaiak, hogy hazájuk történetét és lírai költészetünk egy részét is kötébe kötött csomók alakjában hagyták az utókorra. Mikor a 3000-ik év után Csang-ki kínai császár föltalálta a kínai abécét, akkor lassankint abbahagyták ugyan a kötéscsomónyelven való értekezést, de azért mégis átkerült az európai kultúrába is; itt azonban lefordították zsebkendőnyelvre, mivel európai ember nem szokott köteleket hordozni a zsebében.

Elefántcsont. Egy kitűnő hírlapíró társunk, tíz évvel ezelőtt, még kis ember korában, *Elszner* Fanninak a világhírű ballerínának az életrajzát fordította egy német lapból. Egyszerre megakadt. A német szövegben az állott a pehelykönnyű táncosnőről, hogy:

Sie tanzte auf Elfenbeinen, vagyis villi-könyvedséggel tánczolt. A mi barátunknak nagyot ütött a fejébe az Elfenbein s megkérdezte, hogy mi az? Elefántcsont, hangzott a válasz. És ő a nagy sietésben leírta, hogy *Elszner* Fanni *elefánt csonton* tánczolt.

Ez akkoriban nagy feltűnést keltett. Iszonyatos is az, amikor egy ballerina elefántcsonton tánczol. No, de nem erről az elefántcsontról van most szó, hanem arról, amelyet a derék elefántok szájukban hordanak, a míg élnek s amelyen a kisasszonyok zongoráznak, amikor már meghaltak. Az elefántok tudniillik és nem a kisasszonyok.

Az első szomorú tény, hogy az elefántcsont évről-évre fogy s így mindazok a cikkek: a kézelőgombóktól a billiárdgolyóig s a zongora billentyűktől, a szépen szóló fuvolák fejéig, amelyek elefántcsontból készültek, rohamosan drágulnak. Mindazonáltal az elefántcsontot szállító afrikai államoknak még mindig igen szép jövedelmük van az elefántcsontból. A legtöbb elefántcsontot Afrika produkálja és pedig a Congoállam, mindazonáltal Indiában, Siamban és Szibériában is vannak elefántcsontvásárok, az utóbbi helyen kaphatók az özvívzelőtti mammothok ásatag csontjai.

1890-ben Emin basa 4000 kilogramm súlyú s mintegy 60,000 forint értékű elefántcsontot szállított Afrika belsejéből a tengerpartra.

Nagyszámú elefántcsontot különböztenek meg. A legértékesebbet Gvinea Gabon és Angola szolgáltatják, amelyek Afrika délnyugati részén fekszenek. Az onnan való elefántcsontok világos zöldek színek, de idővel teljesen megfehérednek. Érték dolgában legközelebb áll hozzá az indiai elefánt agyar, amely halványrózsaszínű s a szibériai, amelyet az örök jégbe befagyott mammoth-agyarok szolgáltatnak s amelyek ritkák, ennél fogva drágák is. Megkülönböztetnek még kemény, félkemény és puha elefántcsontot.

1879-től 1880-ig átlag 848,000 kilogramm elefántcsontot szállított Afrika, kilencz millió forint értékben, amihez évenként 65,000 elefántnak kellett a fogát otthagynia. Ha ez a pusztítás így tart tovább, 150—200 év múlva már nem lesz Afrikában elefánt. Amíg azelőtt a 150 kilós agyarak nem tartoztak a ritkaságok közé, addig manapság már alig nyomnak az agyarak 35 kilogrammnál többet. Végül megemlítjük, hogy a fő elefántcsontpiac Liverpoolban van. Ez az a hely, amelyért a világ összes elefántjainak élni és halni kell.

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból fordította SZABÓ ENDRE (5)

Tekla, egy kövér, fekete asszony, vöröshagymához hasonló orral (mely hasonlóságot még jobban növelte az, hogy az az orr folytonosan hámolt), behozta a bugó szamovárt s oly alaposan letette az asztalra, hogy a lakó és a háziasszony, mindketten elmerülve lévén a saját gondolataikba, ijedten rezzentek föl.

Sztepanics Péter magához húzta a teakannát, melyen két napernyős kínai ember volt lepingálva, s elkezdett magának teát készíteni.

A szamovár kedélyes bugása s a kannából kiömlő kellemes teaillat sem volt képes azonban Sztepanics Pétert visszahelyezni előbbeni szokásos, megelégedett kedélyhangulatába.

— Most mindjárt előáll az ő befőttyeivel, — gondolta haragosan a háziasszonyról — vagy mákos baránypécenyéjével. Tudjuk jól, matuska*), hogy mindezekkel hova czéloztál te. De most már nem megy velem semmire... Nem...

De Mihajlovna Sztepanidának nem volt most eszéigában sem, hogy kedveskedjék az ő „hálátlan” lakójával, — mint azt most gondolatában nevezte. Erős főfájás ürügye alatt elhagyta házasságkötési küzdelmeinek színterét, miközben oly pillantást vetett lakójára, mely a küszöbön álló boldogtalanság iránti részvételel igyekezett kifejezni.

Sztepanics Péter végre egyedül maradt az ő régesrégi barátjával, a szamovárral. Régi, nem mindig hallgató: de soha semmi-lyen ellent nem mondó társ és jóbarát! Telente hányszor melegítetted te fel hatalmas lihegéseddel az aglegényes szobát és Szpanics Péter elgémberedett tagjait; danoltad neki az egyedüllét változatlan, bus éneket, ő pedig ott hagyva egy-egy pillanatra az ő irónyait, oda figyelt a te énekedre és taktusra ingatta fejét. Éneked különféle variációi közben hányszor keletkeztek a te egyedül, szóltan hallgató fejében vagy gondolatok és hősies tervek. Nem te énekelte-e el neki nem régen az ő utolsó nótáját arról, hogy „nem jó az embernek egyedül lennie” s hogy nagy ideje lesz már egyszer megpróbálni az életnek azt a mély értelmű szerepét, amelyről oly sokáig, oly makacsul ábrándozott! Elhallgatsz? Elénekelte utolsó dalodat s nincs többé szükség a te nótáidra... Más nótákat kezd tanulni a te társad és vágygyal hallgatja azokat...

II.

— Uraim! ki akar az óriás-hintára ülni? kiáltott fel Szergejevna Olga, felállva s kihívó tekintettel nézve szét egy csoport fiatal emberen.

— Nagyon szívesen...

— Akár én is!

— Pompás gondolat! — hallatszott többfelől s néhány fiatal ember — többnyire mind 15—20 éves — kirohant a lugasból, ahol éppen ebédeltek, s utána futottak egy fiatal, élénk, barna leánykának.

— Olga! megbolondultál? most mindjárt ebéd után? az nagyon ártalmas! — kiáltott utána Petrovna Olimpiáda, de feleletet nem kapott; a leányka világoskék ruhája már messze röpködött az akác-bokrok között, azután eltűnt.

— Fiatalság! Mit csináljon velük az ember! — csóválta a fejét egy éltes, katonás bajszu férfi, aki ott ült Petrovna Olimpiáddal, a háziasszonnyal szemben s cigarettát sodort magának.

— Fiatalság és fiatalág közt különbség van bátyuska,**) Ivanics Szokratesz. Látja, hogy milyen bolondos ez a leány, szót a háziasszony mintegy panaszkodva, de látni való volt, hogy tetszik neki a leánya pajkosága.

— Hja, ugy van az matuska! Az Isten sem a fakát, sem az embereket nem teremte egyformára. Nem is kell azért panaszkodni. A kegyed Olgája vidám, élénk, a Nagyezsgája

*) Bátyuska: kedélyes, bizalmas megszólítás a férfiaknak, amely voltaképp azt teszi: apácska; különben pedig leginkább a papokat szokták így szólítani.

**) Kedélyes megszólítás a nőknek, mely voltaképpen azt jelenti, hogy „anyácska”, de amelyet még anyák, sőt nagyanyák is használnak fiatal leányokkal szemben.

meg komoly; Vjeráról nem is beszélék: az kész filozófus.

A legfiatalabb leány vékony, gyöngye teremtés volt, halántékain kék erecskéikkel; ez szótlannul és figyelmesen nézett a vendégre, aztán felállt és kiment a lugasból.

Ivanics Szokratesz jelentősen nézett a háziasszonnyra, oldalvást oda pillantott a kimenő leányka után s nagyot szippantott a cigarettájából.

— Ah, ezek a gyerekek! — sóhajtott Petrovna Olimpiáda — mily sok baj van velök, mig kicsinyek, ha meg felnőnek, akkor még több.

Es gondolatokba merülve nézett ki a messzeségbe. Ivanics Szokratesz illetlennek tartotta, hogy megzavarja elgondolkozásában a házi asszonyt. Elmerült tehát a dohányzásába s azzal mulatott, hogy a füstgomolyokkal zavargatta a szunyogokat, amelyek hol a kezére, hol pedig az orrára ültek, mely utóbbi meglehetősen természetes, husos és elég vörös volt, elárulván, hogy a gazdája nem veti meg a szesz italokat.

Miről gondolkozhatik egy asszony a Petrovna Olimpiáda helyzetében, tudniillik ha szalmaözvegy, aki nem kap sehonnan semmiféle anyagi segítséget s akinek mégis négy gyereket kell eltartania!

Petrovna Olimpiáda mindennap — de tán minden éjjel is — azon törte a fejét: hol fedezzen fel valami életbiztosító forrást. Valóban csodálni lehetett azt a találékonyságot, amelylyel ő semmiből, a legjelentéktelenebb apróságból s minden olyanból, amit mások észre sem vesznek, mindig tudott új és új megjelölhető forrást fakasztani. Szíves, szolgálatrakész, mindenkivel rokonszenvező, mindenkinek segíteni akaró természetével észrevétlenül ki tudta használni a vele érintkező személyeket s ezt oly ügyesen, oly kedvesen, oly finom kiszámítással, hogy az ritkán tűnt fel valakinek.

Legközönségesebb áldozatai voltak a lakói, akik az ő nagy lakásában szobákat béreltek; e szobákat ő külön adogatta ki s előnyben részesítette a magányos embereket, de még inkább az átutazókat. A vidékről felrandulók voltak az ő legkedveltebb lakói. A dolog rendesen azzal kezdődött, hogy a megszállt egészen elhagyta nem közönséges szíveségével, szolgálatkészségével s rendkívül ügyesen, szelíden tánta az illet hatalmába keríteni. Például a lakónak szüksége lett volna számovárra edényekre, ágyra való és asztali fehérneműekre; Petrovna Olimpiáda elbájoló szíveséggel ajánlotta fel, hogy bevásárolja a szükségeseket s megkapván rá a pénzt, repült a vásárra. A lakó még aznap megkapta a szamovárt, az edényt stb., az asztalán pedig ott volt a részletes (másféleről szó sem lehet!) számla, melyben apróra fel volt számítva az egyes tárgyak ára s amelynek összege csak kevéssel haladta meg a vásárlásra kapott összeget. A lakó kifizette a többletet s a Petrovna Olimpiáda családjában a nélkülözés és böjlölés hosszú napjai után beállt a jólét periodusa, mely abban nyilvánult, hogy a család elkezdett mindennap ebédelni, az ebéd pedig nem két, hanem három fogásból állott, a szakácsné megkapta rég megszolgált fizetésének egy részét, Petrovna Olimpiáda pedig a helyett, hogy nap-nap mellett fussa a várost, keresen és kutasson, leült egy karos székbe, a dolgozó asztalkája mellé s arczán megőrizve a régi római matrónák megrendíthetetlen méltóságának kifejezését, valami házi haszontalanságot himeztet, aféle védő-kendőcskéket a divánpárnákra.

Ezután aztán lassankint a lakóval folytatott beszélgetések útján Petrovna Olimpiáda megismerkedett annak egész élete folyásával, ennek legbensőbb részleteivel, amelyeknek megítélésében igen élénk részt vett. A viszony lakó és szállásadó közt a lehető legbarátságosabbá lett. Petrovna Olimpiáda most már be-beszaladhatott a lakóhoz minden hajával, aggodalmával; a lakó pedig bevatta őt a maga ügyeibe, jövődö terveibe.

(Folytatás következik.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. január 24-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Evi bélet 14. Havi bélet 14.

Egy szegény ifju története.

Színház 4 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Írta: Odéonmax Maxime. Fordította: Fodor Ferencz. Zenéjét szerezte: Andran Edmond.

Személyek:

László, Maxime, Hilaris mester, Hilarisné, Alesia, leányok, La Chanteur-de, Jorémis gróf, Faltnász, Jossé, Egy jegyző.

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

581. szám. 581. szám.

Couisset ur!

Bolozat 3 felv. Írták: Ernest Blum és Raoul Toché. Fordította Mihály József.

Személyek:

Couisset, St. Castel tábornok, Gaston de Brionne, Rosine, Lucien, Louise, D'Esparvillonté, Alfrédné, Annette, Baptiste, Benoit, Első játékos, Második játékos, De Pontalierné, Kis leány.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A gésák

vagy Egy Japán teaház története.

Énekes játék 3 felv. Írta: Owen Hall. Ford. Fül J. B. és Makai E. Zenéjét szerezte Sidney J.

Személyek:

Hegyalit, Bronville, Cunningham, Grinston, Stanley, Downey, Bolton, Yun-Cai, Inári márk, Minóca.

Kezdete 7 órakor.

Színházi műsorok.

Table with 8 columns: Nappali Színház, Vár Színház, M. Kir. Operaház, Vig Színház, Vig Színház, Magyar Színház, Kistudós Színház. Rows include Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap d. u., and Este.

Magyar királyi államvasutak. Igazgatóság.

187248/97. szám. Hirdetmény. Ezennel közhírré tételik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adni.

Polzer C. és Társa. Budapest, Gizella-tér 5. A Haas-palota átellenében. Ajánlja tűzbiztos és betörésmentes pénzszekrényeit.

Privát Detektiv BUDAPEST, Ferencz-körút 22. Elvállal diszkrét kutatásokat és megfigyeléseket úgy családi, mint üzleti ügyekben, valamint mindenféle bizonyítékok megszerzését.

Üdvös tanács. Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál Egger biztos hatású Mellpasztillái.

DECKERT ÉS HOMOLKA táviró-, távbeszélő-, villámhívó- és villámvilágítási-beszerzők. Gyár és iroda: BUDAPESTEN VI. Izabella-u. 88. Raktár V. Borotya-u. 8.

El ne mulassza senki sem posta útján, utánvét mellett megrendelni, míg a készlet tart. Genfi Remontoir zsebóra.

Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére. Biztosítási tőke: 27 millió korona. Fiu gyermekek legelőnyösebb ellátása.

Fogak darabja 2 frt, teljes fog-sor 40 forint. Prohászka Henrik fogászati műtermében VII. ker., Király-utca 15.

Bükkfa-eladási hirdetmény. A técsői m. k. erdőgazdálkodás ferenczvályi erdőrészében vagyis az A. üzemszertály I-5 és II-ik vágásosztályában üzemterv szerint az 1898. évtől kezdve 1905-év végéig azaz 8 éven keresztül kihasználandó, mintegy 335-40 k. hold kiterjedésű erdőterületen álló bükkfakészleteknek terület szerinti való eladása iránt az alóli m. k. erdőhivatalnál felejtő évi január hó 31-én d. e. 11 órakor második írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

GUMMI különlegességek, valódiak jön mellott. Koulé eredeti dobozban, tucza 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (rövid), fehér színű, tucza 3 és 4 frt. narancsszínű 5 és 6 frt. Viktória, tucza 4, 6 és 8 forint.

Előfizetések és hirdetések. VII. József-körút 65. szám és fiókiadóhivatalunkban V. ker., Marokkó-utca 1. sz.